

Fakamatala Fakamā'opo'opo 'O E Malu'í – Malu'í Ki He Puke Lahí (Critical Illness Policy)

'I he Fakamatala Fakamā'opo'opo ko eni 'o e Malu'í, 'e 'uhinga 'a e ngaahi fo'i lea "temau (we)", "emau (our)" mo e "mau/kimautolu (us)" ki he *American Income Life Insurance Company*, ko e kautaha 'oku 'a'ana 'a e Malu'í.

Ko e ngaahi fo'i lea "koe/te ke (you)" mo e "ho/ho'o (your)" 'oku 'uhinga ia ki he tokotaha 'oku fakahingoa ko e "tokotaha malu'í (Insured)" 'i he Fakamatala Fakahokohoko ki he Malu'í (Policy Schedule).

'Oku 'oatu 'e he Malu'í ha ngaahi monū'ia ki hono fuofua sivi 'o 'ilo'í 'a e puke lahi

'Okú ne malu'í ai 'a e Tokotaha Malu'í (Covered Person) 'i ha'ane puke lahi hili 'a hono fuofua sivi.

'Oku kau ki he Malu'í 'a e puke lalahi 'e ono. Ko e:

- tu'u fakafokifā 'a e tā 'o e mafú (heart attack);
- pā kālava;
- tu'unga faka'osi 'o ha maumau ki he kofuuá (renal failure);
- tafa lahi 'o fetongi ha kongā 'o e sinó (major organ transplant);
- mole kotoa 'a e fanongó; mo e
- kui 'aupito 'a e matá (total loss of eyesight).

Neongo eni, 'e toki fakkau pē 'a e ngaahi puke lalahi 'a ha Tokotaha kuo Malu'í kapau 'e fakakakato 'a e ngaahi makatu'unga ki he Malu'í, kau ki ai 'a e ngaahi fakamatala faka'uhinga (definitions) mo e ngaahi fakangatangata (limitations) 'oku ngāue'aki ki he puke lahi takitaha.

Ko e "Tokotaha kuo Malu'í" 'oku 'uhinga ia kia koe mo e mēmpa takitaha 'o ho fāmilí kuo malu'í heni.

'Oku ma'u 'e koe 'a e totonu ke ke kaniseli 'a e Malu'í 'i loto he 'aho ngāue 'e 10

Kapau te ke fili ke kaniseli 'a e Malu'í 'i loto 'i he 'aho ngāue 'e 10 mei hono ma'u atu ia mea kimautolú, te mau ma'u leva 'a e tu'unga tatau mo koe 'o hangē pē na'e 'ikai 'oatu ha Malu'í. 'I he tu'unga ko iá, te mau totongi fakafoki atu leva ha ngaahi totongi malu'í (premiums) kuó ke 'osi totongi mai.

'Oku taumu'a 'a e Fakamatala Fakamā'opo'opo 'o e Malu'í 'oku 'oatu ko eni ke tokoni ki hono fakamatala' atu 'o e ngaahi kongā tefito 'o e Malu'í.

Ko e Fakamatala Fakamā'opo'opo 'o e Malu'í 'oku 'oatu ko eni ko ha vakai fakalūkufua pē pea 'oku 'ikai hoko ia ko ha kongā 'o 'emau konituleki mo koé.

KĀTAKI 'O LAU FAKALELEI 'A E MALU'Í 'I HA'O MA'U ATU IA.

'Oku 'i he tatau totonu 'o e Malu'í 'a e fakamatala kakató pea fokotu'u atu ai mo ha ngaahi fakangatangata ki ai.

'E malava ke fakakau ho malí, hoá (civil union partner) pe tokotaha 'oku mo nonofo fakamalí (de facto partner) 'i he Malu'í

'Oku 'oatu 'e he Malu'í ha ngaahi monū'ia 'o fakatatau ki ha ngaahi fakangatangata pau (certain limits)

Temau ala fakafisinga'i hano totongi atu 'o ha ngaahi monū'ia kapau te ke talamai ha me'a 'oku fehālaaki 'i ho'o tohi kolé

'E lava ke ke kaniseli 'a e Malu'í 'aki ha'o fakahā mai ia:

- kiate kimautilu, 'i he ngaahi fakaikiiki ki he fetu'utaki 'i 'olungá; pe
- ko e tokotaha fale'i AIL 'i NZ na'á ne fakatau atu 'a e malu'í kiate koé.

Kapau te ke kaniseli 'a e Malu'í hili 'a e 'aho ngāue 'e 10 mei hono ma'u atu iá, 'e 'ikai leva te mau fakafoki atu ha ngaahi totongi malu'í kuó ke 'osi totongi mai.

'E malava ke fakakau ho malí, hoá pe tokotaha 'oku mo nonofo fakamalí 'i he Malu'í;

Ka 'i he keisi takitaha, kuo pau ke fakakau honau hingoá 'i he tohi kolé pe tānaki atu ki he Malu'í hili hono tuku atú ka e malava kenau kau ki ai.

'Oku 'i he Malu'í 'a e ngaahi kupu fakaikiiki fekau'aki mo e taimi 'oku ngata ai 'a e kau ki ai ho malí, hoá pe tokotaha 'oku mo nonofo fakamalí.

Te mau totongi atu pē 'a e monū'ia 'oku totonu ke 'oatu kapau 'oku fuofua 'ilo 'a e puke lahi hili 'a e 'uluaki 'aho 'e 30 mei he 'aho na'e kamata ngāue'aki ai 'a e Malu'í. 'Oku 'uluaki "'ilo'i" (manifested) 'a e puke lahi 'i he taimi 'oku 'i ai hano ngaahi faka'ilonga ki ha tokotaha 'oku tokanga ke ne fakahoko hano sivi, tauhi ki ai pe hano faito'o.

Hili 'a e 'uluaki 'aho 'e 30, te mau totongi 'a e monū'ia 'oku totonu ke 'oatu kapau 'e fuofua sivi ha Tokotaha Malu'í 'o 'ilo' 'oku puke lahi lolotonga 'oku ne kei ngāue'aki 'a e Malu'í ko ení. 'Oku 'uhinga 'a e "ngāue'aki" (in force) ki he kei hokohoko atu 'a e taimi 'oku ngāue'aki ai 'a e malu'í 'o te'eki ta'ofi.

'Oku fokotu'u 'a e mahu'inga temau totongi atú 'i he Fakamatala Fakahokohoko ki he Malu'í (Policy Schedule). Te mau totongi ha vaeua 'o e mahu'inga ko iá kapau 'e fuofua sivi 'o 'ilo' 'oku puke lahi 'a e Tokotaha Malu'í hili 'a e ta'u kotoa pē mei hono fokotu'u 'o e Malu'í (anniveresary) meí he 'aho na'e hoko ai honau ta'u 65.

Hili pē ha'amau totongi atu 'a e monū'ia, 'e ngata leva 'a hono malu'í 'o e Tokotaha Malu'í 'i he malumalu 'o e Malu'í ko ení.

Kapau te ke fakahā mai kiate kimautilu ha me'a 'oku fehālaaki 'i ho'o tohi kole ki he Malu'í (pe 'ikai fakakau mai ha me'a), pea temau ala fakahoko eni 'i he 'uluaki ta'u 'e uá ('i he tu'unga 'oku faka'atā 'e he laó):

- kaniseli pe fakata'e'aonga'i 'a e Malu'í; pea
- fakafisinga'i hano totongi atu 'o ha 'eke totongi huhu'i te ke 'omai.

Hili ange 'a e kakato 'o e ongo ta'u 'e ua ko iá, pea 'e 'ikai leva ke mau toe kaniseli pe fakata'e'aonga'i 'a e Malu'í pe fakafisinga'i hano totongi atu 'o ha 'eke huhu'i kapau na'á ke talamai ha me'a 'oku fehālaaki 'i ho'o tohi kolé (pe 'ikai fakakau mai ha me'a). Tukukehe kapau na'á ke kākā 'i hono fakahoko iá.

'E 'ikai temau totongi atu ha monū'ia 'i he ngaahi tu'unga pau 'e ni'ihī

'Oku kau pē ki he Malu'í ha ngaahi puke lalahi pau 'e ni'ihī. 'Oku fokotu'u atu 'a e fakaikiiki ki he puke lahi takitaha 'i he Malu'í. 'Oku 'ikai ke kau 'a e Kanisaá 'i he Malu'í.

'E 'ikai temau totongi atu 'a e monū'ia kapau na'e fakahoko 'a e fuofua sivi 'o e puke lahi 'i tu'a mei Nu'u Silá ni, 'Aositelēlia, pe 'Amelika (USA).

'E 'ikai temau totongi atu 'a e ngaahi monū'ia ki he puke lahi kapau na'e fakatupu pe fekau'aki 'a e molé mo ha:

- fakatupu lavea lahi, ha hia 'oku tautea 'aki 'a e ngāue pōpulá, fakatupu kē pe fakatupu moveuveu fakapulipuli;
- ngaahi mahakí'ia faka'atamai pe fakaeloto;
- taonakita pe feinga ke taonakita, lolotonga 'a e 'atamai lelei pe 'atamai kovi, pe ha lavea na'e fakatupunga pē 'e he tokotaha ko iá (intentionally self-inflicted injury);
- tau pe fa'ahinga ngāue fekau'aki mo ha tau, pe ha fa'ahinga lavea ne hoko lolotonga 'a e ngāue fakakautau 'i ha tau, 'o tatau ai pē pe na'e fakahā pe ta'e fakahā 'a e tau ko iá;
- ma'u pe uesia 'e he kava mālohí pe faito'o konatapu (kehe ange me'i he faito'o fakalao kuo tu'utu'unia 'e ha toketā).

Kuo pau ke hokohoko 'a hono totongi 'o e malu'í

Kuo pau ke totongi hokohoko mai 'a e Malu'í kiate kimautolu ke hokohoko atu ho'o ngāue'akí. 'Oku fokotu'u atu 'a e mahu'inga ki he ngaahi totongi malu'í 'i he Fakamatala Fakahokohoko ki he Malu'í.

Kapau 'e 'ikai ma'u mai 'a e totongi malu'í 'i he 'aho 'oku pau ke totongi ai (due date), temau faka'atā atu leva 'a e 'aho 'e 31 ke totongi mai ai.

'Oku fakafo'ou fakahangatonu pē 'a e Malu'í 'i he ta'u kotoa (automatically)

'Oku fakapapau'í 'a hono fakafo'ou fakata'u 'o e Malu'í kae 'oua kuó ke a'u ki ho ta'u 80. 'Oku fakahoko eni kapau 'oku maau 'a e ngaahi totongi malu'í pea fakakakato foki mo ho ngaahi fatongia 'i he malumalu 'o e Malu'í. Lolotonga 'okú ke ngāue'aki 'a e Malu'í pea fakakakato mo ho ngaahi fatongia 'i he malumalu 'o e Malu'í, 'e 'ikai malava ke mau kaniseli ia pe fokotu'u atu ha fakangatangata lahi ange ki ai.

'Oku mau ma'u 'a e totonu ke liliu 'a e ngaahi tu'unga totongi ki hono fakafo'ou 'o e Malu'í. 'E ala fakahoko 'a e liliu ko iá ki he ngaahi malu'í kotoa pē 'i Nu'u Silá ni 'i he founa tatau mo ia 'e fakahoko ki he Malu'í. Te mau fanongonongo atu ha liliu 'i ha 'aho 'e 31 pea toki fakahoko ia.

Ko e founga te ke lava 'o fakahoko ha 'eke totongi huhu'i (claim)

Kuo pau ke ke fakahā mai kiate kimautolu (pe tokoaha fale'i *AIL NZ*), 'i ha tohi, ha'o 'eke totongi huhu'i 'i loto 'i he 'aho 'e 60 me'i he 'aho hono fuofua sivi 'o 'ilo 'a e puke lahi 'oku malu'i, pe 'i he vave taha 'e ala lavá hili e vaha'a taimi ko iá.

Te mau 'oatu ha ngaahi foomu 'eke totongi huhu'i ke fakakakato hili ho'o fakahā mai kiate kimautolu 'a ho'o 'eke totongi huhu'i.

Kuo pau ke ke fakakakato 'a e ngaahi foomu 'eke totongi huhu'i pea fakafoki mai kiate kimautolu (pe tokotaha fale'i *AIL NZ*), fakataha mo e fakamatala fakafaito'o 'oku fiema'ú. Kuo pau ke ke fakahoko eni 'i loto 'i he 'aho 'e 90 me'i he 'aho na'e fuofua sivi ai 'o 'ilo 'a e puke lahi 'oku malu'i. Kapau 'oku 'ikai malava 'i ha tu'unga fakapotopoto ke fakakakato pea fakafoki mai 'a e ngaahi foomu 'i loto 'i he taimi 'oku ngata ki ai, 'e malava ke ke ma'u atu ha taimi lahi ange ke 'omai ai ('o hangē ko ia 'oku fakaikiiki atu 'i he Malu'i).

'Oku 'i ai ha ngaahi fiema'u pau ki ha ni'hi 'o e ngaahi puke lahi 'oku malu'i. Hangē ko eni, 'oku fiema'u ha fakamo'oni fakae'atamai (neurological evidence) (hangē ko ia 'oku fakamatala'i 'i he Malu'i) kapau 'oku fekau'aki ho'o 'eke totongi huhu'i mo ha pā kálava (stroke).

Temau totongi atu 'a e ngaahi monū'ia 'i he malumalu 'o e Malu'i hili 'emau ma'u mai 'a e tohi fakamo'oni 'o e 'uluaki sivi 'o 'ilo'i ha puke lahi 'oku malu'i.